

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародна економічна інтеграція»

Освітня програма	«Менеджмент»
Освітній рівень	перший, бакалавр
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредита ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Термін викладання	4-й семестр (8 чверть)
Тривалість викладання	1 чверть
Заняття:	5 годин на тиждень
Лекції	3 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2949>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Міжнародна економічна інтеграція»

Інформація про викладачів:

Папіж Юлія Сергіївна,
доцент, кандидат економічних наук

Персональна сторінка:
<https://is.gd/9nox2p>

E-mail: papizh.yu.s@nmu.one

1. Анотація до курсу

Вивчення дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» дозволить менеджерам вивчити сутність й тенденції інтеграції економіки, форм, методів, суб'єктів і напрямків міжнародної економічної інтеграції, принципів і середовища її розвитку, практики здійснення й механізмів регулювання; набути вмінь аналізувати й оцінювати інтеграційні процеси у контексті національних інтересів України.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладення навчальної дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» є формування базисної системи знань із міжнародної економічної інтеграції, основних теоретичних концепцій, напрямків, форм, методів, економічних угруповань світу, перспектив економічної інтеграції України.

Завдання курсу:

- формування понятійного апарату на основі теоретичного вивчення дисципліни;
- розвиток навичок дослідження теорії міжнародної економічної інтеграції, чинників формування та особливостей впливу на інтеграційні процеси окремих елементів міжнародного економічного середовища, особливостей соціально-економічних моделей країн світу та їх впливу на розвиток міжнародної економічної інтеграції, об'єктивних законів та принципів розвитку міжнародних економічної інтеграції, теоретичних концепцій міжнародної економічної інтеграції, форм міжнародної економічної інтеграції, основного інструментарію регулювання міжнародних економічних відносин та умов його застосування, змісту й сутності процесів інтеграції, місця та перспектив інтеграції України у світове господарство
- формування у студентів здатності аналізувати та оцінювати природно-економічний потенціал (ППП), економічне, політично-правове, соціально-культурне середовище та інфраструктуру країн, що інтегруються, визначати стан та тенденції розвитку інтеграційних процесів, прогнозувати наслідки застосування окремих форм міжнародних економічних взаємовідносин та визначати їх ефективність, критично оцінювати пропозиції щодо організації макро- та мікроекономічної взаємодії суб'єктів міжнародної економіки, застосування засобів державного регулювання міжнародних економічних відносин.

3. Результати навчання:

- розуміти сутність, передумови й цілі міжнародної економічної інтеграції та закономірності її розвитку;
- визначати та оцінювати фактори міжнародної економічної інтеграції та її структурні рівні;
- розуміти роль національної культури, соціальних цінностей, кроскультурної взаємодії у процесах міжнародної економічної інтеграції;
- характеризувати основні форми економічної інтеграції;
- знати принципи, функції та структуру СОТ та розуміти переваги членства;
- знати історичні передумови створення ЄС, основні принципи, концепції та цілі його функціонування;

- розуміти передумови, етапи та перспективи інтеграції України до ЄС та аналізувати розвиток торговельно-економічних зв'язків.

4. Структура курсу

Тематика занять	Вид занять	Ресурси
Тема 1 Поняття та сутність міжнародної економічної інтеграції	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4859
1.1 Сутність, передумови та цілі міжнародної економічної інтеграції		
1.2 Етапи та форми міжнародної економічної інтеграції		
Поняття та сутність міжнародної економічної інтеграції	Практичні заняття	Кейси «Міжнародна економічна інтеграція»
Тема 2 Фактори, структура та глобальні тренди міжнародної економічної інтеграції	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4859
2.1 Суть, фактори та глобальні тренди міжнародної економічної інтеграції		
2.2 Мікроекономічний рівень економічної інтеграції.		
Фактори, структура та глобальні тренди міжнародної економічної інтеграції	Практичні заняття	Кейси «Міжнародна економічна інтеграція»
Тема 3 Природно-ресурсний потенціал як чинник міжнародних інтеграційних процесів	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4859
3.1 Вплив географічних, природно-кліматичних і ресурсних факторів на міжнародну економічну інтеграцію		
3.2 Соціальні властивості середовища господарювання як чинник інтеграції		
Природно-ресурсний потенціал як чинник міжнародних інтеграційних процесів	Практичні заняття	Кейси «Міжнародна економічна інтеграція»
Тема 4 Соціокультурні основи міжнародної економічної інтеграції	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4859
4.1 Національна культура та соціальні орієнтири ціннісної системи при здійсненні міжнародної економічної інтеграції		
4.2 Міжнародна кроскультурна взаємодія		
4.3 Вплив інституціональних чинників на розвиток міжнародної економічної інтеграції		
Соціокультурні основи міжнародної економічної інтеграції	Практичні заняття	Кейси «Міжнародна економічна інтеграція»
Тема 5 Основні форми міжнародної економічної інтеграції	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4859
5.1 Зона преференційної торгівлі		
5.2 Зона (асоціація) вільної торгівлі		

5.3 Митний союз		
5.4 Спільний ринок		
5.5 Економічний та політичний союзи		
Основні форми міжнародної економічної інтеграції	Практичні заняття	Кейси «Міжнародна економічна інтеграція»
Тема 6 Світова організація торгівлі як глобальний регулятор міжнародних інтеграційних процесів	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4859
6.1 Основні принципи, функції, структура і механізм набуття членства у СОТ		
6.2 Переваги членства у СОТ		
6.3 Оцінка впливу умов вступу України до СОТ на її зовнішню торгівлю з регіональними об'єднаннями		
Світова організація торгівлі як глобальний регулятор міжнародних інтеграційних процесів	Практичні заняття	Кейси «Міжнародна економічна інтеграція»
Тема 7 Європейський союз та його роль в процесі сучасної міжнародної інтеграції	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4859
7.1 Історичне підґрунтя створення та основні концептуальні засади функціонування ЄС		
7.2 Програми зовнішньої допомоги ЄС		
7.3 Програма TACIS		
Європейський союз та його роль в процесі сучасної міжнародної інтеграції	Практичні заняття	Кейси «Міжнародна економічна інтеграція»
Тема 8 Європейський вектор міжнародної економічної інтеграції України	Лекція	Силабус Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4859
8.1 Передумови інтеграції України до Європейського Союзу		
8.2 Розвиток торговельно-економічних зв'язків з країнами Європи		
8.3 Створення зони вільної торгівлі з ЄС		
8.4 Перспективи європейської інтеграції України		
Європейський вектор міжнародної економічної інтеграції України	Практичні заняття	Кейси «Міжнародна економічна інтеграція»

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: використовується мультимедійне обладнання. Дистанційна платформа Moodle.

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований аккаунт університетської пошти на Office365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Засоби та процедури

Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з виконання контрольної роботи, участі в практичних заняттях та виконання самостійного завдання складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за 8 (вісім) практичних завдань по 5 балів (40 балів), оцінки самостійної роботи – виконання самостійного завдання (15 балів), оцінки лекційного матеріалу у вигляді 3 відкритих питань по 15 балів (45 балів). Максимально за поточною успішністю здобувач може отримати 100 балів.

Підсумкове оцінювання	Підсумковий контроль за дисципліною (залік) відбувається шляхом надання відповідей на питання у формі відкритих питань (5 відкритих питань по 15 балів). Також передбачено виконання індивідуального завдання (25 балів). Максимальна кількість балів, яка може бути отримана за результатами заліку – 100 балів.
Практичні заняття	Демонстрація та обговорення презентацій; дебати та дискусії, де відпрацьовуються навички з комплексного розв'язання проблем. 8 практичних занять по 5 балів. Максимально оцінюється в 40 балів
Індивідуальна самостійна робота	Кожен здобувач/ка виконує самостійне завдання, яке максимально оцінюється в 15 балів
Лекційні заняття	Лекційна контрольна робота максимально оцінюється у 45 балів та передбачає надання відповідей на 3 відкритих питання по 15 балів кожне.

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання **практичного заняття**: за обговорення питань та участь у дискусії максимально можна отримати 5 балів за одне практичне заняття:

- 5 балів: самодіагностика, активна участь у дебатах, дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела;

- 4 бали: самодіагностика, активна участь у дебатах, дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом з незначними помилками за сутністю обговорюваних питань;
- 3 бали: самодіагностика, активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання) без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення;
- 2 бали: самодіагностика, залучення до дискусії викладачем, неухважність, відсутність достатніх знань про предмет обговорення;
- 1 бал: самодіагностика, небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення, але слухання дебатів та дискусії.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійного завдання*.

За виконання самостійного завдання максимально можна отримати 15 балів:

- 13-15 балів: володіння навчальним матеріалом, правильність поданої інформації, логічність, послідовність, враховані відповіді на всі підпункти, наведення аргументованих висновків;
- 10-12 балів: володіння навчальним матеріалом з незначними помилками, незначні помилки в логічній побудові інформації, враховані відповіді на всі підпункти, наведення аргументованих висновків;
- 7-9 балів: не достатнє володіння навчальним матеріалом, незначні помилки в наведеній інформації, враховані відповіді не на всі підпункти, висновки аргументовано;
- 4-6 бали: не достатнє володіння навчальним матеріалом, грубі помилки в побудові інформації, висновки не аргументовано, враховані відповіді не на всі підпункти
- 1-3 бали: відсутність достатніх знань про всі підпункти завдання, грубі помилки в побудові інформації, враховані відповіді не на всі підпункти, висновки не аргументовано.

6.3.3. Критерії підсумкового оцінювання

Підсумкове оцінювання передбачає надання відповідей на відкриті питання та виконання індивідуального завдання. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана – **100** балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення

опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»». http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінки кафедри менеджменту у Facebook.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у додатку Microsoft Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://www.wto.org>.
2. EU to set up Western Balkans regional economic area. URL: <https://seenews.com/news/eu-to-set-up-western-balkansregional-economic-area-571590#sthash.faY7fHID.dpuf>.

3. European economic integration index in eastern partnership. URL: <http://pfirs.org/produkti/book/30-european-economic-integration-index-in-eastern-partnership/3-produkti.html>.
4. Гуткевич С.О., Корінько М.Д., Сафонов Ю.М. Міжнародна економіка: підручник. 3-є вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с.
5. Європейський Союз (ЄС) – European Union (EU). URL: <http://www.eu.com>.
6. Інформаційна система ЄС – European Community Information Service. URL: <http://www.europa.eu.int>.
7. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник для студентів / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В. В. Дергачова, К. О. Кузнєцова, І. М. Манаєнко, В. А. Мельникова, О. С. Ченуша Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с.
8. Харін С.А., Папіж Ю.С., Коровіна О.В. Менеджмент електромобільності для світової економіки в умовах COVID-19. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 12. С.13-17. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/efp_12_2021.pdf
9. Жуков С.О., Харін С.А., Папіж Ю.С., Юденко В.В., Коровіна О.В. Ресурсно-управлінський аспект декарбонізації енергетики як прогресуючий тренд світової економіки. *Вісник Криворізького національного університету*. 2021. № 5. С. 96-102. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://www.wto.org>.
10. Швець, В., Харін, С., & Папіж, Ю. (2025). Стратегічне управління технологіями декарбонізації: міжнародна економічна інтеграція та інноваційний розвиток. *Економіка та суспільство*, (76). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-35>.
11. Швець, В., Харін, С., Дубей, Ю., & Папіж, Ю. (2025). Менеджмент проектів декарбонізації: міжнародна економічна інтеграція, бізнес-аналітика, технології та стандарти сталого розвитку. *Сталий розвиток економіки*, (5 (56)), 131-140. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-18> .
12. Дубей, Ю. В., Усатенко, О. В., Папіж, Ю. С., & Юденко, В. В. (2025). Роль Soft Skills у сучасному менеджменті: комплексний підхід до розвитку компетенцій. *Актуальні питання економічних наук*, (17). <https://doi.org/10.5281/zenodo.17541977>